

КИЇВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ БОРИСА ГРІНЧЕНКА
Факультет здоров'я, фізичного виховання і спорту
Кафедра фізичного виховання і педагогіки спорту

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Проректор з наукової роботи

Наталія ВІННІКОВА

серпень 2023 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
НАУКОВО-ВИКЛАДАЦЬКА ПРАКТИКА

для аспірантів

спеціальності 017 Фізична культура і спорт
освітньо рівня третього (освітньо-наукового)
освітньо-наукової програми «Фізична культура і спорт»

Київ – 2023

Розробник:

Білецька Вікторія Вікторівна, кандидат наук з фізичного виховання і спорту, доцент, завідувач кафедри спорту та фітнесу Факультету здоров'я, фізичного виховання і спорту Київського університету імені Бориса Грінченка.

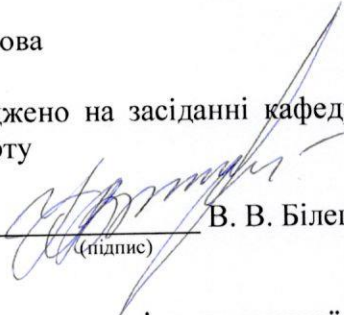
Програму практики розглянуто і затверджено на засіданні Вченої Ради Факультету здоров'я, фізичного виховання і спорту

Протокол від «31» 08 2021 № 4

Секретар О. С. Кожанова
(підпис)

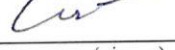
Програму практики розглянуто і затверджено на засіданні кафедри спорту та фітнесу Факультету здоров'я, фізичного виховання і спорту

Протокол від «01» 09 2021 № 9

Завідувач кафедри спорту та фітнесу В. В. Білецька
(підпис)

Програму практики погоджено з гарантом освітньо-наукової програми «Фізична культура і спорт» «Фізична культура і спорт»

«01» 09 2021

Гарант освітньо-наукової програми (Р. О. Сушко)
(підпис)

Робочу програму перевірено

«02» 09 2021

Завідувач аспірантури, докторантури (І. І. Тригуб)
(підпис)

Пролонговано:

на 2021/2023 н.р. (підпис) (Білецька) (ПІБ), «30» 08 2022, протокол № 9

на 2023/2024 н.р. (підпис) (Якимчук) (ПІБ), «31» 08 2023, протокол № 9

на 20__/20__ н.р. _____ (підпис) (_____) (ПІБ), «__»__ 20__, протокол № __

на 20__/20__ н.р. _____ (підпис) (_____) (ПІБ), «__»__ 20__, протокол № __

на 20__/20__ н.р. _____ (підпис) (_____) (ПІБ), «__»__ 20__, протокол № __

1. Опис практики

Найменування показників	Характеристика практики за формами навчання	
	Денна	Заочна
Вид практики	обов'язкова	
Мова викладання, навчання та оцінювання	українська	
Загальний обсяг кредитів/годин	4/120	
Рік навчання	2	2
Семестр	4	4
Кількість змістових компонентів за розподілом	1	1
Обсяг кредитів	6	6
Тривалість у тижнях	4	4
Форма семестрового контролю	Залік	Залік

2. Бази науково-викладацької практики

Організатором практики аспіранта є випускова кафедра зі спеціальності.

Базою для проходження практики є кафедра, на якій працює науковий керівник аспіранта, або випускова кафедра.

3. Мета та завдання практики

Мета – формування у здобувачів фахових компетентностей, здатності до розв'язання складних спеціалізованих задач та практичних проблем у галузі фізичної культури і спорту.

Завдання практики:

Проходження практики спрямовано на досягнення компетенцій:

1. Здатність до ефективного застосування методів викладання фахових дисциплін з фізичної культури і спорту у вищій школі.
2. Здатність раціонально та науково обгрунтовано організувати самостійну роботу студентів.
3. Здатність застосовувати теоретичні знання із фахових дисциплін ОНП «Фізична культура і спорт» у вирішенні конкретних завдань та ситуацій у процесі викладання та наукової діяльності.
4. Здатність до формування психолого-педагогічних та методичних умінь викладання навчальних дисциплін ОНП «Фізична культура і спорт» у системі вищої школи.
5. Здатність до організації основних форм навчання у вищій школі, застосування сучасних технологій і методик навчання.
6. Здатність до формування умінь дослідницької взаємодії і педагогічного спілкування зі студентською аудиторією.
7. Здатність до викладацької роботи, вироблення індивідуального творчого стилю педагогічної діяльності.
8. Здатність до оволодіння сучасними методами збирання, аналізу та обробки наукової інформації, викладання здобутих результатів у вигляді публікацій, доповідей, тез.

4. Результати практики

Під час проходження практики аспіранти *набувають уміння та навички:*

1. Володіння сучасними методами викладання фахових дисциплін з фізичної культури і спорту у вищій школі, а також демонстрування здатності раціонально та науково обгрунтовано організовувати самостійну роботу студентів.
2. Знання основних законодавчих документів, що регламентують освітній процес у закладах вищої освіти; прав і обов'язків суб'єктів навчального процесу (викладачів, студентів).
3. Знання методологічних основ теоретичної і практичної підготовки фахівців у сфері фізичної культури і спорту; особливостей організації навчально-методичної та наукової роботи кафедри, на якій проводиться практика; програмно-методичного забезпечення навчальної дисципліни, з якої будуть проводитися заняття.
4. Здатність інтегрувати теоретичні знання і практичний досвід; реалізовувати дослідницькі якості на практиці; ефективно вирішувати наукові завдання.
5. Здатність враховувати в педагогічній діяльності вікові, психологічні та індивідуальні особливості студентів;
6. Здатність фахово володіти знаннями курсу, достатніми для аналітичної оцінки, вибору й реалізації освітньої програми, розробляти розгорнутий план-проспект лекційного заняття відповідно до робочої навчальної програми, завдання для семінарських / практичних / самостійних занять студентів.
7. Здатність брати участь в обговоренні занять своїх колег; правильно й ефективно проводити лекційне / семінарське / практичне заняття із урахуванням особливостей аудиторії.

5. Структура практики

№ з/п	Етапи проходження практики та види діяльності студентів	Розподіл годин між видами робіт
Етап I. Організаційний		
1.	Консультативне засідання кафедри спорту та фітнесу та кафедри фізичного виховання і педагогіки спорту з науково-викладацької практики з метою ознайомлення з програмою практики, завданнями, рекомендаціями та формами звітності	5
2.	Обговорення та затвердження програми практики аспіранта з науковим керівником	5
Разом		10
Етап II. Адаптаційний		
3.	Спостереження за науково-педагогічною діяльністю викладачів кафедри	10
4.	Вивчення досвіду викладання провідних викладачів Університету	10
5.	Аналітична діяльність щодо вивчення сучасних стратегій освіти у вітчизняному та європейському вимірі	5
6.	Аналіз нормативних і наукових джерел щодо проблеми дослідження і освітнього процесу в сучасному закладі вищої освіти	10
Разом		35
Етап III. Науково-викладацький		
7.	Планування, викладання та аналіз результатів власної науково-педагогічної діяльності	10
8.	Розробка дидактичного супроводу навчальних дисциплін, з урахуванням сучасних інноваційних тенденцій розвитку вищої освіти	20
9.	Обговорення з науковим керівником наукового доробку аспіранта, а також методики проведення навчальних занять	20
10.	Самостійне проведення занять з навчальних дисциплін (лекцій, семінарів, практичних занять)	30
11.	Участь у наукових конференціях різного рівня	20
12.	Індивідуальна робота зі студентами, керівництво науковими студентськими дослідженнями	10
13.	Участь у поза аудиторних заходах, надання індивідуальної допомоги студентам	10
Разом		120
Етап IV. Підсумковий		
14.	Презентація результатів практики на кафедрі	5
15.	Презентація ґрунтовних ідей дослідження	5
16.	Підготовка та подання звіту про проходження практики	5
Разом		15
Усього		180

6. Зміст практики

6.1. Особливості організації та проведення практики

Науково-викладацька практика здобувачів третього рівня вищої освіти є важливим компонентом їх підготовки до науково-педагогічної діяльності та видом практичної діяльності аспірантів щодо здійснення освітнього процесу в закладах вищої освіти, яка передбачає презентацію власних наукових досліджень аспіранта, а також викладання навчальних дисциплін, організацію всіх видів освітньої та наукової діяльності студентів.

Організатором практики аспіранта є кафедра спорту та фітнесу та кафедра фізичного виховання і педагогіки спорту.

Науково-викладацька практика має дві частини: наукову та викладацьку, кожна з яких містить певний розподіл годин та завдань.

6.2. Завдання для самостійної роботи та перелік індивідуальних завдань для аспірантів

Частина практики «Наукова»

1. Визначення методів дослідження відповідно до теми та завдань дисертаційного дослідження.
2. Презентація ґрунтовних теоретичних ідей дослідження.
3. Презентація наукових статей відповідно до теоретичної частини дослідження.
4. Підготовка тез для публікації у збірниках Матеріалів конференції.
5. Проведення експериментальної роботи.

Частина практики «Викладацька»

1. Відвідування і аналіз лекцій викладачів.
2. Відвідування і аналіз семінарських та практичних занять викладачів.
3. Проведення лекційного заняття.
4. Проведення семінарського / практичного заняття.
5. Розробка завдань для самостійної роботи студентів (модульного контролю, завдань до семінарських / практичних занять для здобувачів бакалаврського / магістерського освітньо-наукового рівня).

6. Впровадження власних здобутків на заняттях.

6.3. Обов'язки аспірантів під час проходження практики:

- під час установчих зборів (до початку практики) ознайомитись із наказом про проведення практики;
- своєчасно прийти на установчі та звітні збори;
- одержати від керівника Програму практики консультацію щодо форм звітності та оформлення необхідних документів;
- у повному обсязі виконувати всі завдання, передбачені Програмою практики;
- нести відповідальність за виконану роботу;
- своєчасно оформити звітну документацію;
- захистити звіт про проходження практики;
- ознайомитися з правилами техніки безпеки, охорони праці, правилами внутрішнього розпорядку закладу і суворо їх дотримуватись.

6.4. Обов'язки керівників практики від Університету та від бази практики:

- ознайомити аспірантів з Програмою практики, її метою, завданнями, критеріями оцінювання результатів, вимогами до звіту про практику;
- здійснювати контроль за своєчасним прибуттям аспірантів для проходження практики, за виконанням ними програм практик;
- надавати методичну допомогу під час виконання завдань практики; брати участь в установчих та звітних зборах; оцінювати результати проходження практики.

7. Контроль досягнень аспіранта

Основними звітними документами проходження науково-викладацької практики аспірантів є презентація наукового доробку на кафедрі та письмовий звіт з переліком видів діяльності та аналізом результатів виконаної роботи (див. додаток).

7.1. Система оцінювання науково-професійних досягнень аспірантів

№	Вид діяльності аспіранта	Кількість балів за одиницю	Кількість одиниць до розрахунку	Кількість балів за вид роботи
Частина практики «Наукова»				
1.	Визначення методів дослідження відповідно до теми та завдань дисертаційного дослідження	30	1	30
2.	Презентація ґрунтовних теоретичних ідей дослідження	15	1	15
3.	Презентація наукових статей відповідно до теоретичної частини дослідження	30	1	30
4.	Підготовка тез для публікації у збірниках Матеріалів конференції	30	2	60
5.	Проведення експериментальної роботи	30	1	30
Частина практики «Викладацька»				
1.	Відвідування і аналіз лекцій викладачів	5	7	35
2.	Відвідування і аналіз семінарських та практичних занять викладачів	5	7	35
3.	Проведення лекційного заняття	10	6	60
4.	Проведення семінарського / практичного заняття	10	6	60
5.	Розробка завдань для самостійної роботи студентів (модульного контролю, завдань до семінарських / практичних занять для здобувачів бакалаврського / магістерського освітньо-наукового рівня)	10	3	30
6.	Впровадження власних здобутків на заняттях	10	1	10
Максимальна кількість балів				395
Розрахунок коефіцієнта: $395/100=3,95$				

7.2. Форми контролю

Семестровий контроль здійснюється у формі заліку шляхом виведення спільної оцінки за дві частини практики.

Звіт підписується і затверджується керівником практики (науковим керівником) та подається у термін, встановлений кафедрою.

7.3. Критерії оцінювання

Підсумки практики підбиваються на засіданні кафедри.

Критерії оцінювання:

- креативність, активність, ініціативність аспіранта у процесі виконання завдань практики;
- якість, коректність, теоретична ґрунтовність та практична доцільність наданих методичних матеріалів;
- ґрунтовність репрезентації власного наукового доробку;
- змістовність виступу на конференції;
- дотримання аспірантами етичних правил, правил внутрішнього розпорядку університету;
- доцільність впровадження наукових здобутків на заняттях;
- повнота, логічність і досконалість звіту про проходження практики.

Оцінка процесу проходження практики аспірантів, що надається керівником є рекомендаційною. Підсумкову оцінку практики надає кафедра на основі виступу аспіранта та представлених звітних матеріалів, засвідчених керівником практики.

7.4. Шкала відповідності оцінок оцінок за системою ECTS

Рейтингова оцінка	Оцінка за стобальною шкалою	Значення оцінки
A	90-100 балів	Відмінно – відмінний рівень знань (умінь) в межах обов'язкового матеріалу з можливими незначними недоліками
B	82-89 балів	Дуже добре – достатньо високий рівень знань (умінь) в межах обов'язкового матеріалу без суттєвих (грубих) помилок
C	75-81 балів	Добре – в цілому добрий рівень знань (умінь) з незначною кількістю помилок
D	69-74 балів	Задовільно – посередній рівень знань (умінь) із значною кількістю недоліків, достатній для подальшого навчання або професійної діяльності
E	60-68 балів	Достатньо – мінімально можливий допустимий рівень знань (умінь)
FX	35-59 балів	Незадовільно з можливістю повторного складання – незадовільний рівень знань, з можливістю повторного перескладання за умови належного самостійного доопрацювання
F	1-34 балів	Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням курсу – досить низький рівень знань (умінь), що вимагає повторного вивчення дисципліни

8. Рекомендовані джерела

Основні:

1. Дубасенюк О.А., Антонова А.Є. Методика викладання педагогіки: курс лекцій. Житомир: Вид-во ЖДУ ім. І. Франка, 2014. 328с.
2. Каплінський В.В. Методика викладання у вищій школі: Навчальний посібник. Вінниця: ТОВ «Ніланд ЛТД», 2015. 224 с
3. Костюкевич В.М., Шинкарук О.А., Воронова В.І., Борисова О.В. Основи науково-дослідної роботи здобувачів вищої освіти за спеціальністю Фізична культура і спорт: навч. посібник. Вид. 2-ге, без змін. Київ: Олімпійська літ.; 2019. 528 с.
4. Платонов В.М. Сучасна система спортивного тренування / В.М. Платонов. – К.: Перша друкарня, 2020. – 704 с.
5. Стинська В.В. Методика викладання у вищій школі. Методичні рекомендації. Івано-Франківськ, 2016. 65 с.

Додаткові:

1. Власенко О. Педагогічна діяльність викладача вищої школи: теоретичний аспект. Таврійський вісник освіти. 2014. № 3 (47). С. 73-78.
2. Довідник здобувача наукового ступеня: зб. нормат. док. та інформ. матеріалів з питань атестації наукових кадрів вищої кваліфікації/ упоряд. Цеков СВ. за ред. Бондаренка ВД. 5^е вид., випр. та допов. Київ: ред. «Бюл. Вищої атестаційної комісії України: Вид-во «Голока»; 2011. 56 с.
3. Каплінський В. В. Педагогічні ситуації як засіб формування комунікативних умінь у процесі вивчення педагогіки. Особистісно-професійний розвиток майбутнього вчителя: Колективна монографія. Вінниця: ТОВ «Ніланд ЛТД», 2014. С. 49-81.
4. Каплінський В.В., Терещук Д.В. Складові авторитету керівника освітнього закладу. Теоретичні та методичні засади особистісно-професійного розвитку майбутнього вчителя: Матеріали міжнародної науково-практичної інтернет-конференції(м. Вінниця, 26-27 листопада 2014р.). Вінниця: ТОВ «Ніланд ЛТД», 2014. С . 68-71.
5. Ковальчук В.В. Основи наукових досліджень. Навчальний посібник. К.: «Слово», 2009. 240 с.
6. Козак Л. Дослідження інноваційних моделей навчання у вищій школі. Освітологічний дискурс, 2014. № 1 (5). С. 95-104.
7. Костюкевич В.М., Воронова В.І., Шинкарук О.А., Борисова О.В. Основи науково-дослідної роботи магістрантів та аспірантів у вищих навчальних закладах [навчальний посібник] Київ: КНТ; 2017. 634 с.
8. Круцевич Т.Ю. Теорія та методика фізичного виховання. Методика фізичного виховання різних груп населення. Том 1., Том 2. К.: Олимпийская литература, 2017. 448 с.
9. Мокін Б.І., Мокін Б.О. Методологія та організація наукових досліджень [навчальний посібник] Вінниця: ВНТУ; 2014. 180 с.
10. Наконечна Г.М., Крамаренко І.С., Оберніхіна Н.В. Формування інноваційного освітнього середовища закладів освіти новітніми засобами навчання та обладнання. Наукове мислення. 2019. №28. С. 10-13.
11. Попова Г. Тренінг як засіб підвищення рівня педагогічної майстерності викладачів ВНЗ. Наукові записки НДУ ім. М.Гоголя. Психолого-педагогічні науки. 2013. № 2. С. 90-94.
12. Прокопів Л. Інформаційні технології в педагогіці: методичні рекомендації до самостійної роботи. Івано-Франківськ, 2013. 60 с.
13. Ромашенко І. Науково-дослідницька діяльність студентів як засіб забезпечення якості освіти. Молодь і ринок. 2014. № 6 (113). С. 18-21.
14. Сущенко Л.О. Методика формування дослідницьких умінь майбутніх педагогів у процесі професійної підготовки: результати дослідження. Педагогічні науки: теорія, історія, інноваційні технології, 2013. № 4 (30). С. 301-309.

15. Харченко Р., Хоменко С., Красілов А., Рибалко П. Методика викладання навчальної дисципліни «Фізичне виховання» у закладі вищої освіти. Педагогічні науки: теорія, історія, інноваційні технології. 2019. № 5. С. 183-194.
16. Шиян Б.М., Вацеба В.О. Теорія і методика наукових педагогічних досліджень у фізичному вихованні та спорті: [навч. посіб.] Тернопіль: Навчальна книга: Богдан; 2008. 276 с.
17. Barlow J. Data Analytics in Sports, O'Reilly, 2015. 527 p.

Факультет здоров'я, фізичного виховання і спорту
Кафедра спорту та фітнесу

ЗВІТ
про проходження
НАУКОВО-ВИКЛАДАЦЬКОЇ практики

(ППП аспіранта) _____

(ППП керівника, науковий ступінь, вчене звання)

За період практики було здійснено:

№	Зміст тем/видів діяльності за етапами практики	Звітність (стаття, участь у конференції тощо)	Кількість балів за виконання
	Загальна кількість балів:		

Підсумкова оцінка: _____

“ ”

_____ 20__ р.

Аспірант _____
(підпис)

Керівник _____
(підпис)

Звіт затверджено на засіданні кафедри _____

Протокол № _____ від “ _____ ” _____ 20__ р.

Завідувач кафедри _____ (_____)
(підпис)